



PRÆFATIO
D. LAVIROTTE M. D.
AD EDITIONEM GALLICAM.

¶ Uanquam non pauci jam proſtent libri, in quibus
¶ **Q** Newtoni placita, ſeu quæ Aſtronomiam, ſeu quæ
¶ alias rerum naturalium ſcientiæ partes concernunt,
¶ ſparſim tradita reperiuntur: deerat tamen adhuc,
ut quidem arbitror, ejusmodi, in quo ejus Philoſophiæ capita
ſingula non minore accuratone, quam claritate, & ſingillatim,
& conjunctim omnia expoſita haberentur. Vir quippe ille ſum-
mus tam ſublimi hæc in libris principiorum pertractavit metho-
do, ut exiguus modo ſit eruditorum numerus, qui, cum ceterum
etiam nihil tam arduum habeant diſciplinæ Mathematicæ, cui pa-
res ſe ſe non experiantur, in hæc quoque ingenii acie ſe penetra-
turos ſperent. Quare haud erit, cur quiſquam libri, qualem præ-
ſentem lectoribus offerimus, utilitatem in dubium revocet, e quo
ceteri quoque, qui ſcientiis navant operam, id expectent com-
modi, ut ne a Philoſophiæ longe præſtantiffimæ cognitione accu-
rata arceantur.

Quot

Quotquot autem Newtoni disciplinæ nomen dederunt, nemo sane erat omnium, qui rem tanto cum emolumento conjunctam felicius exequeretur, quam Mac-Laurinus, quem & eminentis ingenii vis, & in abstrusissimis quibusque pervestigandis mira quædam sagacitas, ad insignem inter eos gradum evexit, quibus *Mathesis* splendorem suum debet. Existimabat itaque, ut quanti momenti essent illustris sui Magistri inventa, intelligeretur, e re fore quam maxime, si *Philosophiæ* ortum, progressumque usque ad illius tempora compendiarie narratione deduceret, ut cum hac ratione diversos ejus scientiæ status inter se componere liceret, videret quisque, quantum is, in quo a Newtono collocata est, superiorum ætatum conditionem superet.

Recensitis igitur veterum Philosophorum opinionibus, illud agit imprimis, ut Cartesii systema evertat. Equidem facile advertitur, haud ubique rationem, quam oportuit, præclari hujus viri meriti fuisse habitam, atque a partium studio alienum ceterum Mac-Laurinum, immodico popularium suorum amore abreptum iniquiorem fuisse adversus hominem Gallum, dum id genus confectaria, quæ Lector deprehendet, ex ejusdem systemate deduxit; quod scilicet iis contingere videmus, qui cum litigantium partem alteram ferventius sequuntur, haud animadvertunt, non tam adversariorum opiniones a se convelli, quam ipsos apud alios in contemptum adduci.

Cartesius, quem nobilioribus multo natura dotibus instruxit, quam ut eas sub jugo illo squallere fineret, cui tanto jam tempore ceteri collum servilem in modum subdiderant, ausus est viam sibi prorsus novam ad philosophandum aperire, idque eo ardore, qui ab ipsis obstaculis, quæ objiciebantur maxima, incrementum sumere videretur; quo illud etiam effectum dedit, ut errores bene multos eliminaret, quibus ab auctoritate (cujus vis extra naturæ scientiam maxima apud nos, atque plane sacra esse debet) tantum accreverat ponderis, ut a multis velut ipsum veritatis fundamentum haberentur. Quod si porro ingenii modo sui ductum secutus in itinere nullius adhuc signato vestigiis quandoque exerravit, an non mentis humanæ brevitatem potius accusare debemus, quæ ultra ea, quæ communia jam sunt, vix quicquam aggreditur ci-

tra

tra periculum a veritate deflectendi? jam vero postquam Geometriæ tot per eum factæ sunt accessiones, ad quam quæso amplitudinem exilimare nos convenit, futurum fuisse, ut Physicam proveheret, siquidem tot experimentis, quibus nostra hæc ætas ab eruditis naturæ scrutatoribus ditata est, in suis lucubrationibus inniti potuisset. At enim non isthic locus est, ut insignis hujus Philosophi causam agamus, cujus tanta est nominis celebritas, ut nullum pene sit encomii genus, quod non dudum ei ab aliis tributum Lectoribus ipsa repetitione tædium afferret.

In libro primo hujus operis eum sibi scopum præfixit Auctor noster, ut ostenderet, quot errandi periculis sese exponant, qui neglectis experimentis atque observationibus, quæ solæ nos in hoc naturæ labyrintho deducere possunt, vel hypotheseon quarundam, vel meditationum tantum Metaphysicarum ope, ejus arcana sese in apicum producturos sperant. Quam hic sit scopulus etiam capacissimæ cuivis menti metuentus, haud alio luculentiore exemplo docere nos potuit, quam celebris Leibnitzii.

Atque hæc, dum rei, quam pertractandam suscepit, summæ præmittit, ita Lectoris animum comparat, ut certius dein judicium de Philosophiæ Newtonianæ præstantia ferre possit, quam sequentibus tribus libris exponit. Enimvero metuendum erat, ne dum facilitatem tanto studio sectatur, tenui tantum, atque in cute extima hæsuræ cognitione Lectores suos imbueret. Verum qui opus ipsum evolverit, animadvertet procul dubio, nuspiam illum e media, quam insliterat, via exerrasse. Præterea complures diversis in locis demonstrationes videbit auctori proprias, nec non ingentem animadversionum numerum, quas ne diffusius persequeretur, operis præsentis limites prohibuerunt, ideoque in præstantissimo illo *Tractatu de Fluxionibus* ita ad omnem perduxit evidentiam, ut nec acutissimus Mathematicus in iis quicquam desideret.

Mac- Laurino Anno 1746 e vivis erepto, operis hujus ex auctoris scriptis in lucem edendi cura Domino Murdoch Socie-

Societatis Regiæ, quæ Londini est, membro demandata est, quod demum superiore anno ibidem prodiit, tanta expectatum aviditate, ut qui inter futuros emptores nomina profitebantur, facile duo millia superarint, teste Catalogo editioni Anglicæ præfixo. Atque hinc utilem in publicum operam existimavi, quam versioni præsentî impendi, accuratæ certe, atque ad literam pene exactæ, quantum quidem linguarum diversâ indoles ferebat, quod etiam facilem mihi veniam styli neglectioris spondet, quando in opere Philosophico pluri longe est perspicuitas, quam elegantia.

Illud denique supererat, ut Mac - Laurinum propius nosse cupienti Lectori a me satisfaceret, nisi id jam ab editore Anglo fuisset præstitum, iis, quæ memoria digna videbantur, in brevem vitæ seriem digestis, quam una versam isthic exhibeo. Nulla laus viros illustres ita ornat, quam candida eorum narratio, quæ ipsi egerunt.

